

Πολιτική και Δίκαιο

Γραπτή Δοκιμασία Α' Τετραμήνου

ΘΕΜΑΤΑ ΣΩΣΤΟΥ – ΛΑΘΟΥΣ

1. Απόλυτη διάκριση λειτουργιών υπάρχει όταν τα όργανα της μιας κρατικής λειτουργίας δεν επιτρέπεται να παρεμβαίνουν και να ασκούν, έστω και ελάχιστο τμήμα μιας άλλης λειτουργίας.
2. Βουλευτική έδρα είναι η θέση που κατέχει ο αντιπρόσωπος του λαού, ο βουλευτής, στη Βουλή.
3. Δικαίωμα αναπομπής ενός νόμου έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.
4. Έθνος είναι ένα σύνολο ανθρώπων με κοινή ιστορία, κοινό πολιτισμό και κοινές επιδιώξεις.
5. Εκλογικό μέτρο είναι ο ελάχιστος αριθμός ψήφων που απαιτούνται για την απόκτηση μιας βουλευτικής έδρας.
6. Έλεγχος της συνταγματικότητας ενός νόμου είναι η διαδικασία κατά την οποία τα δικαστήρια ελέγχουν αν ο νόμος είναι σύμφωνος με το Σύνταγμα ως προς την παραγωγή και το περιεχόμενό του.
7. Ένας αντισυνταγματικός νόμος μπορεί να ισχύει μέχρι την κατάργησή του από νέο νόμο που θα ψηφιστεί από την Βουλή.
8. Ένας καινούριος εκλογικός νόμος εφαρμόζεται από τις μεθεπόμενες, μετά την ψήφισή του, εκλογές.
9. Η απόφαση ενός δικαστηρίου περί αντισυνταγματικότητας ενός νόμου συνεπάγεται και την άμεση κατάργησή του.
10. Η Εκκλησία του Δήμου στην αρχαία Αθήνα και η Απέλλα στην αρχαία Σπάρτη είναι παραδείγματα άμεσης ή συμμετοχικής δημοκρατίας.
11. Η κατοχύρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση και κοινωνική συνοχή.
12. Η λειτουργία της Βουλής δεν είναι πάντα δημόσια, σε μερικές συνεδριάσεις δεν επιτρέπεται η παρουσία πολιτών.
13. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα αναπομπής ενός νόμου τη Βουλή, αν διαπιστώσει ότι κατά την ψήφισή του δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη από το Σύνταγμα διαδικασία.
14. Ο προληπτικός έλεγχος για τη συνταγματικότητα ενός νόμου γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αφού ήδη έχει ψηφιστεί από τη Βουλή.
15. Ο προληπτικός έλεγχος ενός νόμου ασκείται από την Βουλή.
16. Όλα τα άρθρα του Συντάγματος μπορούν να αναθεωρηθούν (αλλάξουν).
17. Πλειοψηφικό είναι το εκλογικό σύστημα στο οποίο οι έδρες κάθε εκλογικής περιφέρειας κατανέμονται μεταξύ των εκλογικών συνδυασμών ανάλογα τον αριθμό των ψήφων που συγκέντρωσαν.
18. Πολίτευμα είναι ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και ασκείται η πολιτική εξουσία.
19. Στη συνταγματική μοναρχία η εξουσία του μονάρχη είναι απεριόριστη.
20. Στην άμεση ή συμμετοχική δημοκρατία ο λαός ασκεί την εξουσία μέσω των αντιπροσώπων του.
21. Στην αντιπροσωπευτική Δημοκρατία λειτουργούν και θεσμοί άμεσης δημοκρατίας, όπως είναι για παράδειγμα το δημοψήφισμα.
22. Στην Ελλάδα ισχύει η σχετική διάκριση των λειτουργιών.
23. Στην Ελλάδα σήμερα ισχύει η απόλυτη διάκριση των λειτουργιών.

24. Στο εκλογικό σώμα περιλαμβάνονται όλοι οι πολίτες που ζουν στην Ελληνική Επικράτεια και έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους.
25. Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, η πολιτεία αυτοπεριορίζεται (δεσμεύεται) από τους κανόνες που η ίδια έθεσε.
26. Τα ουσιαστικά στοιχεία του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι η ελευθερία και η ισότητα.
27. Το εκλογικό σύστημα είναι ο τρόπος με τον οποίο μετατρέπονται οι ψήφοι σε βουλευτικές έδρες.
28. Το εκλογικό σύστημα ορίζεται στο Σύνταγμα.
29. Το έργο της Βουλής κατανέμεται σε Επιτροπές, που τις συγκροτούν βουλευτές και αναλαμβάνουν συγκεκριμένο έργο (π.χ. οικονομικές υποθέσεις).
30. Το πολίτευμα της Ελλάδας σήμερα είναι Προεδρική Κοινοβουλευτική Δημοκρατία.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- 1) Από τους παρακάτω θεσμούς άμεσης δημοκρατίας, ποιος αναγνωρίζεται σήμερα από την Ελληνική Δημοκρατία;
  - (α) το δημοψήφισμα
  - (β) η λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία
  - (γ) η λαϊκή αρνησικυρία (veto)
  - (δ) δεν ισχύει κανείς θεσμός άμεσης δημοκρατίας σήμερα στην Ελλάδα
- 2) Για να έχει κάποιος δικαίωμα ψήφου και να μετέχει στο εκλογικό σώμα:
  - (α) αρκεί να έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια και να ζει στην Ελλάδα
  - (β) αρκεί να έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του και να ζει στην Ελλάδα
  - (γ) αρκεί να εργάζεται μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα
  - (δ) αρκεί να έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια και να έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας
- 3) Ποια από τις παρακάτω λειτουργίες του κράτους έχει ως αντικείμενο τη θέσπιση κανόνων που ρυθμίζουν την κοινωνική συμβίωση;
  - (α) η νομοθετική λειτουργία
  - (β) η εκτελεστική λειτουργία
  - (γ) η δικαστική λειτουργία
  - (δ) η λειτουργία του τύπου και των Μ.Μ.Ε.
- 4) Ποια από τις παρακάτω λειτουργίες του κράτους έχει ως αντικείμενο την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εφαρμογή των κανόνων δικαίου;
  - (α) η νομοθετική λειτουργία
  - (β) η εκτελεστική λειτουργία
  - (γ) η δικαστική λειτουργία
  - (δ) η λειτουργία του τύπου και των Μ.Μ.Ε.
- 5) Ποια είναι η σειρά ελέγχου της συνταγματικότητας ενός νόμου που ψηφίζει η βουλή;
  - (α) Πρόεδρος Δημοκρατίας – Βουλή – Δικαστήρια
  - (β) Πρόεδρος Δημοκρατίας – Δικαστήρια – Βουλή
  - (γ) Βουλή – Πρόεδρος Δημοκρατίας – Δικαστήρια
  - (δ) Βουλή – Δικαστήρια – Πρόεδρος Δημοκρατίας

- 6) Ποιο εκλογικό σύστημα ισχύει σήμερα στην Ελλάδα;
- (α) το πλειοψηφικό
  - (β) μικτό εκλογικό σύστημα (συνδυασμός πλειοψηφικού και αναλογικού)
  - (γ) η απλή αναλογική
  - (δ) η ενισχυμένη αναλογική
- 7) Ποιος ασκεί την εκτελεστική λειτουργία;
- (α) η βουλή
  - (β) η κυβέρνηση
  - (γ) τα δικαστήρια
  - (δ) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- 8) Ποιος ασκεί την νομοθετική λειτουργία;
- (α) η βουλή
  - (β) η κυβέρνηση
  - (γ) τα δικαστήρια
  - (δ) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης
- 9) Ποιος είναι ο πρωθυπουργός της Ελλάδας σήμερα;
- (α) Γιώργος Παπανδρέου
  - (β) Κάρολος Παπούλιας
  - (γ) Αντώνης Σαμαράς
  - (δ) Λουκάς Παπαδήμος
- 10) Ποιος είναι σήμερα ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας;
- (α) Γιώργος Παπανδρέου
  - (β) Κάρολος Παπούλιας
  - (γ) Αντώνης Σαμαράς
  - (δ) Λουκάς Παπαδήμος
- 11) Πόσοι βουλευτές εκλέγονται από τα Δωδεκάνησα στη Βουλή των Ελλήνων;
- (α) τρεις
  - (β) τέσσερις
  - (γ) πέντε
  - (δ) έξι
- 12) Πόσοι είναι οι βουλευτές επικρατείας;
- (α) 12
  - (β) 150
  - (γ) 288
  - (δ) 300
- 13) Πόσοι είναι οι βουλευτές που εκλέγονται στις εκλογικές περιφέρειες με σταυρό προτίμησης;
- (α) 12
  - (β) 150
  - (γ) 288
  - (δ) 300

- 14) Πόσοι είναι οι βουλευτές στο ελληνικό εθνικό κοινοβούλιο;
- (α) 100
  - (β) 200
  - (γ) 300
  - (δ) 400
- 15) Πότε καταργείται ένας νόμος;
- (α) όταν τον κρίνει αντισυνταγματικό κάποιο δικαστήριο
  - (β) όταν ένας νέος νόμος τον καταργήσει
  - (γ) όταν οι πολίτες αντιληφθούν ότι είναι ενάντια στο σύνταγμα
  - (δ) ο νόμος είναι νόμος και ποτέ δεν καταργείται
- 16) Σε ποια μορφή δημοκρατίας η κυβέρνηση δεν εκλέγεται από το λαό, αλλά σχηματίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας;
- (α) απόλυτη μοναρχία
  - (β) βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία
  - (γ) προεδρευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία
  - (δ) προεδρική κοινοβουλευτική δημοκρατία
- 17) Σε ποιο πολίτευμα η βούληση του βασιλιά είναι η υπέρτατη βούληση μέσα στην πολιτεία και η εξουσία του είναι απεριόριστη;
- (α) απόλυτη μοναρχία
  - (β) συνταγματική μοναρχία
  - (γ) ολιγαρχία
  - (δ) δημοκρατία
- 18) Σε πόσες εκλογικές περιφέρειες διαιρείται η Ελλάδα;
- (α) σε 1
  - (β) σε 12
  - (γ) σε 56
  - (δ) σε 300
- 19) Το πολίτευμα της Ελλάδας σήμερα είναι:
- (α) Προεδρική Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
  - (β) Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
  - (γ) Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
  - (δ) το πολίτευμα της Ελλάδας το καθορίζουν πλέον οι αγορές και οι χρηματοπιστωτικοί οίκοι αξιολόγησης

ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ

ΣΤΗΛΗ 1

ΣΤΗΛΗ 2

<ol style="list-style-type: none"> 1. Άμεση ή Συμμετοχική Δημοκρατία 2. Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία 3. Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία 4. Προεδρική Κοινοβουλευτική Δημοκρατία 	<ol style="list-style-type: none"> (α) Απέλλα στην αρχαία Σπάρτη (β) Γαλλία (γ) Ελλάδα (δ) Ισπανία (ε) Ιταλία (στ) Καντόνια Ελβετίας (ζ) Κύπρος (η) Μ. Βρετανία
---	---

ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Να περιγράψετε τα μοναρχικά πολιτεύματα.
2. Να περιγράψετε τα ολιγαρχικά πολιτεύματα καθώς και την άμεση ή συμμετοχική δημοκρατία.
3. Να περιγράψετε την αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου.
4. Να περιγράψετε τις αρμοδιότητες της Βουλής.
5. Να περιγράψετε τις μορφές αντιπροσωπευτικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.
6. Να περιγράψετε το αναλογικό εκλογικό σύστημα.
7. Να περιγράψετε το δημοψήφισμα και την λαϊκή αρνησικυρία.
8. Να περιγράψετε το δημοψήφισμα και την λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία.
9. Να περιγράψετε το πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα και το μικτό εκλογικό σύστημα.
10. Ποια είναι η έννοια και ποιος ο ρόλος του Συντάγματος;
11. Τι είναι η απόλυτη και τι η σχετική διάκριση των λειτουργιών; Τι ισχύει στην Ελλάδα σήμερα; Να δώσετε σχετικό παράδειγμα.
12. Τι είναι κράτος δικαίου και πως αυτό διασφαλίζεται;